

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkui Juozui Olekui
ir Lietuvos Respublikos Seimo nariams

2026-05-13 Nr. 1.02-0203

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-500 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-996

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, susipažinę su Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-996 (toliau – Projektas), kuriuo siekiama uždrausti ritualinį gyvūnų skerdimą be apsvaiginimo, nepritaria siūlomam teisiniam reguliavimui.

Pažymime, kad 2026 m. gegužės 12 d. vykusiam Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje nuspręsta daryti pertrauką šio Projekto svarstyme, todėl atsirado galimybė atsakingai ir visapusiškai įvertinti siūlomo reguliavimo pasekmes žemės ūkiui, maisto pramonei, eksportui, religinių bendruomenių teisėms bei Lietuvos konkurencingumui. Iki šiol nėra atlikta išsami numatomo teisinio reguliavimo poveikio analizė, todėl Projekto svarstymas negali būti tęsiamas neįvertinus jo ekonominių, socialinių ir teisinių pasekmių.

Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas visiškai atitinka Europos Sąjungos teisę. 2009 m. rugsėjo 24 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2009 dėl gyvūnų apsaugos juos žudant 4 straipsnio 4 dalyje aiškiai nustatyta išimtis religiniams ritualams, numatanti, kad apsvaiginimo reikalavimas netaikomas gyvūnams, skerdžiamiems pagal religinių apeigų reikalavimus, jeigu toks skerdimas atliekamas oficialiai patvirtintoje skerdykloje. Tai reiškia, kad Europos Sąjungos teisė pripažįsta būtinybę užtikrinti pusiausvyrą tarp gyvūnų gerovės apsaugos, religijos laisvės ir teisėtų ekonominių interesų.

Svarbu pažymėti, kad ritualinis skerdimas Lietuvoje yra reglamentuota ir kontroliuojama praktika – jis vykdomas tik oficialiai patvirtintose skerdyklose, taikant veterinarinę kontrolę bei laikantis visų maisto saugos ir gyvūnų gerovės reikalavimų.

Taip pat pažymėtina, kad Projekto aiškinamajame rašte nepateikta objektyvių duomenų ar specialistų išvadų, pagrindžiančių siūlomo draudimo būtinumą. Nebuvo atliktas poveikio vertinimas verslui, eksportui, darbo vietoms, valstybės biudžetui ar konkurencingumui, nors Projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad neigiamos pasekmės nenumatomos. Toks teiginys nėra pagrįstas.

Ritualinio skerdimo būdu Lietuvoje skerdžiami tiek galvijai, tiek ir paukščiai. Lietuvoje užauginama daugiau nei dvigubai daugiau galvijų, nei suvartojama vidaus rinkoje, todėl jautienos eksportas yra viena svarbiausių sektoriaus eksporto kryptių. Kasmet eksportuojama daugiau kaip 30 tūkst. tonų jautienos, kurios vertė siekia apie 210 mln. eurų, o ritualiniu būdu pagaminta produkcija sudaro apie 30–35 proc. šio kiekio. Uždraudus ritualinį skerdimą būtų prarasta

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

reikšminga aukštos pridėtinės vertės eksporto rinkos dalis, o neigiamas pasekmes patirtų visa grandinė – nuo ūkininkų iki mėsos perdirbimo įmonių.

Didžioji dalis ritualiniu būdu pagamintos produkcijos eksportuojama į Europos Sąjungos valstybes, todėl draudimas nesumažintų tokios produkcijos paklausos ar paties ritualinio skerdimas masto Europos Sąjungoje. Tikėtina, kad gamyba ir sukuriama pridėtinė vertė būtų perkelta į kitas valstybes, pvz., į Lenkiją, kur tokia praktika leidžiama. Tuo tarpu Lietuvos ūkininkai susidurtų su mažėjančiomis supirkimo kainomis, konkurencingumo silpnėjimu bei papildomais finansiniais sunkumais.

Pažymėtina ir tai, kad ritualinis skerdimas apima ne tik halal, bet ir košerinės produkcijos gamybą, todėl siūlomas draudimas paliestų musulmonų ir žydų bendruomenių religinius poreikius bei religijos laisvės užtikrinimo principus.

Be to, siūlomas absoliutus draudimas kelia abejonių dėl proporcingumo principo laikymosi, nes nėra pateikta duomenų apie sisteminės problemas Lietuvoje vykdant ritualinį skerdimą, o alternatyvios, mažiau ribojančios priemonės apskritai nebuvo svarstytos.

Atsižvelgdami į išdėstytus argumentus, prašome nepritarti Projektui.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis